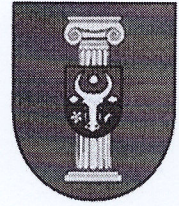

AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ОРГАН ПО НЕПОДКУПНОСТИ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

INSPECTORATUL DE INTEGRITATE

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

ACT DE CONSTATARE
nr. 202/03

mun. Chișinău

15.04.2022

Inspectorul de integritate al Inspectoratului de integritate al Autorității Naționale de Integritate, Arina ȚÎGANAȘ, în temeiul art. 7, alin. (2), lit. a), art. 19, lit. b), g), art. 35, art. 37, art. 38, alin. (1), lit. a) ale Legii nr. 132 din 17.06.2016 *cu privire la Autoritatea Națională de Integritate (în continuare Legea 132/2016)*, în rezultatul efectuării controlului respectării regimului juridic al conflictelor de interese inițiat în privința dlui *Putregai Constantin, consilier local s. Pleșeni, raionul Cantemir*,

A CONSTATAT:

La data de 21.02.2022 în cadrul Autorității Naționale de Integritate a fost înregistrată sesizarea nr. 1301 *privind pretinsa încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese de către dl. Putregai Constantin, consilier în cadrul consiliului comunal Pleșeni, raionul Cantemir, prin faptul participării la luarea unor decizii în favoarea unității care o conduce (CAP "Glia" cu sediul în localitatea Pleșeni, raionul Cantemir) și anume, participarea prin votare la luarea deciziei privind aprobarea taxelor pentru folosirea terenurilor aferente unor obiective privatizate sau întreprinderilor și obiectelor private pe anul 2022.*

Sesizarea, potrivit art. 30, alin. (1) din Legea 132/2016, a fost repartizată aleatoriu, în aceeași zi, prin intermediul sistemului automatizat e-Integritate.

În acest sens, inspectorul de integritate, verificând sesizarea sub aspectul respectării condițiilor de formă și conținut, a constatat că aceasta conține elementele prevăzute la art. 75 Cod Administrativ, iar obiectul acesteia ține de competența Autorității Naționale de Integritate.

În conformitate cu prevederile art. 37, alin. (1), (3) ale Legii 132/2016, *Autoritatea efectuează controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese din oficiu ori la sesizarea unor persoane fizice sau persoane juridice, iar după repartizarea aleatorie a sesizărilor de efectuare a controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese inspectorul de integritate inițiază verificarea prealabilă a acestora.*

Potrivit prevederilor art. 37, alin. (5) al Legii 132/2016, *"controlul nu poate fi inițiat în cazul în care de la admiterea conflictului de interese [...] au trecut mai mult de trei ani"*. Verificând aceste aspecte, inspectorul de integritate a constatat că, termenul în care a fost depusă sesizarea și termenul legal acordat verificării prealabile a permis inițierea controlului.

Potrivit art. 31, alin. (1) Legea 132/2016, *"în termen de 30 de zile de la data repartizării sesizării depuse de o persoană fizică sau persoană juridică, inspectorul de integritate efectuează verificarea prealabilă a acesteia. [...] Verificarea prealabilă se finalizează cu emiterea de către inspector a unui proces-verbal în care se indică motivele și temeiurile de inițiere sau de refuz al inițiere controlului averii și al intereselor personale"*.

Procedura de verificare prealabilă s-a finalizat cu emiterea procesului-verbal de inițiere a controlului nr. 147/03 din 24.02.2022 pe motivul aparenței de încălcare a regimului juridic al

conflictelor de interese. În strictă conformitate cu prevederile art. art. 31, alin. (2), 32 din Legea 132/2016, dl. Putregai Constantin (*în continuare*, subiectul supus controlului) a fost informat despre inițierea controlului în privința sa, precum și despre drepturile de care acesta, în calitate de persoană supusă controlului, beneficiază.

Sub aspect de procedură, *în drept*, în cadrul procedurii de control inițiate, inspectorul de integritate se bazează pe prevederile Codului Administrativ și Legii 132/2016, în special:

- Art. 85, alin. (3) Cod Administrativ: ”Autoritatea publică trebuie să stabilească din oficiu aspectele de fapt ale cazului care face obiectul procedurii, fără a se limita la dovezile și afirmațiile participanților. Pentru aceasta, autoritatea publică stabilește scopul investigațiilor necesare și felul acestora”.

- Art. 86, alin. (2) Cod Administrativ: ”[...] Dacă se solicită declarații, petiții sau alte documente scrise, acestea se vor expedia prin poștă electronică, poștă sau prin alte mijloace de comunicație. [...]”

- Art. 87, alin. (1) Cod Administrativ: ”Autoritatea publică se conduce de probele pe care le consideră necesare, conform dreptului discreționar, pentru investigarea stării de fapt. În special ea poate: a) să solicite informații de tot felul; b) să audieze participanți, martori și experți/specialiști sau să solicite declarații scrise din partea acestora; c) să solicite acte și dosare; d) prin sesizarea directă a lucrurilor, să își creeze propria impresie despre un caz sau despre situația de la fața locului (cercetarea probei la fața locului)”.

- Art. 92 Cod Administrativ: ”(1) Autoritatea publică decide conform convingerii sale libere dacă consideră o faptă drept existentă, luând în considerare întreaga procedură administrativă, inclusiv toate probele. (2) Autoritatea publică ia în considerare toate faptele care au importanță pentru caz, inclusiv cele favorabile participanților”.

- Art. 20, alin. (1) din Legea 132/2016: Inspectorul de integritate este în drept a) să solicite informații și explicații de la persoanele supuse controlului; b) să solicite și să obțină gratuit informațiile necesare de la orice persoană fizică sau juridică, de drept public sau privat, pe suport de hârtie și/sau în format electronic, pentru realizarea atribuțiilor de verificare și/sau [...] controlul respectării regimului juridic al conflictelor de interese [...]; c) să acceseze on-line, gratuit, registrele de stat ale organizațiilor, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare a acestora, în exercitarea atribuțiilor ce țin de verificarea și controlul [...] conflictelor de interese [...]; d) să prelucreze date cu caracter personal în exercitarea atribuțiilor ce țin de verificarea și controlul [...] conflictelor de interese [...] și să asigure confidențialitatea și securitatea acestora, inclusiv după încetarea activității de control.

- Art. 20, alin. (2), lit. a) din Legea 132/2016: Inspectorul de integritate este obligat ”să-și îndeplinească atribuțiile cu obiectivitate, respectând principiile legalității, independenței, imparțialității, transparenței, confidențialității, celerității, integrității, egalității, al dreptului la apărare și al bunei administrări”.

- Art. 33, alin. (6) din Legea 132/2016 (aplicat în controlul respectării regimului juridic al conflictelor de interese prin prisma art. 37, alin. (4) din Legea 132/2016): ”În procesul de control al averii și al intereselor personale, inspectorul de integritate are dreptul să întreprindă orice măsuri permise de lege și să solicite oricăror persoane fizice sau persoane juridice de drept public ori de drept privat, inclusiv instituțiilor financiare, cu titlu gratuit, documente și informații necesare pentru efectuarea controlului”.

- Art. 78, alin. (1) Cod Administrativ: ”Procedura administrativă se finalizează prin efectuarea unei operațiuni administrative sau prin emiterea unui act administrativ individual [...]”

- Art. 35 din Legea 132/2016: ”(1) Actul de constatare va cuprinde următoarele:
a) partea introductivă, în care se indică data și locul emiterii actului, numele și prenumele inspectorului de integritate, funcția și datele privind persoana supusă controlului, motivul controlului;
b) partea descriptivă, care cuprinde poziția persoanei supuse controlului și constatările inspectorului;
c) decizia luată;

d) măsurile ce urmează a fi întreprinse de către organizația publică sau autoritatea responsabilă de numirea în funcție a subiectului declarării;

e) informația privind exercitarea căilor de atac.

(2) Actul de constatare se emite prin publicarea acestuia pe pagina web oficială a Autorității. Inspectorul de integritate, în termen de 5 zile de la emiterea actului de constatare, îl transmite în formă scrisă persoanei supuse controlului [...].”

Sub aspect de procedură, *în fapt*, ținând cont de normele legale menționate supra, în scopul exercitării atribuțiilor de control și acumulării materialului probatoriu relevant, inspectorul de integritate a accesat registre informaționale disponibile, a solicitat informații și documente de la autoritățile publice relevante, inclusiv a solicitat punctul de vedere al subiectului supus controlului, toate înscrisurile fiind anexate la dosarul de control.

Sub aspectul analizei regimului juridic al conflictelor de interese în cadrul procedurii de control inițiate, *în drept*, inspectorul de integritate se bazează pe prevederile Legii nr. 133 din 17.06.2016 *privind declararea averii și a intereselor personale* (în continuare Legea 133/2016), Legii 768 din 02.02.2000 *privind statutul alesului local* (în continuare Legea 768/2000), Legii nr. 436 din 28.12.2006 *privind administrația publică locală* (în continuare Legea 436/2006), în special:

- Art. 2 din Legea 133/2016: **conflict de interese** – situația în care subiectul declarării are un interes personal ce influențează, sau ar putea influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin potrivit legii; **interes personal** – orice interes material sau nematerial al subiectului declarării ce rezultă din activitățile sale în calitate de persoană privată, din relațiile sale cu persoane apropiate sau cu persoane juridice și alți agenți economici, indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau afiliațiile sale cu organizații necomerciale, inclusiv cu partidele politice și cu organizațiile internaționale.

- Art. 12, alin. (3) din Legea 133/2016: ”**conflictul de interese real** apare în cazul în care subiectul declarării este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sînt apropiate, persoanele fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică”.

- Art.11, alin. (1) al Legii 768/2000: ”participarea consilierului la ședința consiliului și/sau comisiei din care face parte este obligatorie”.

- Art.12 din Legea 768/2000: (1) Consilierul dispune de dreptul de vot deliberativ asupra tuturor chestiunilor examinate la ședința consiliului. (3) Consilierul aplică dreptul de vot, pronunțîndu-se "pentru" sau "contra" ori abținîndu-se de la luarea unei decizii.

- Art. 21, alin. (1), lit. b) din Legea 436/2006: ”Consilierul poate fi prezent la ședința consiliului, însă nu participă la adoptarea deciziilor în condițiile existenței unui conflict de interese, atunci cînd este conducător sau membru al organelor de conducere ale întreprinderii, instituției, organizației sau ale filialelor și reprezentanțelor acestora, în a căror privință se adoptă decizia”.

- Art. 19, alin. (1) din Legea 436/2006: ”prezența consilierilor la ședința consiliului local este obligatorie”.

- Art. 12, alin. (7) din Legea 133/2016: ”[...] președinții de raioane, consilierii locali, primarii și alți conducători ai organizațiilor publice sînt obligați să informeze Autoritatea Națională de Integritate imediat, dar nu mai tîrziu de 3 zile de la data constatării, despre orice situație de conflict de interese real în care se află.”

În scopul stabilirii calității de subiect al declarării, inspectorul de integritate a stabilit (conform informațiilor prezentate de Comisia Electorală Centrală) că, subiectul supus controlului deține mandate de consilier local începînd cu 24.06.2015. Potrivit art. 3 din Legea 133/2016, consilierii consiliilor sătești (comunale), orășenești (municipale), raionale sunt subiecți ai declarării începînd cu data de 01.08.2016 (data intrării în vigoare a legii). Prin urmare, începînd cu 01.08.2016 subiectul supus controlului are obligația de a respecta prevederile legale privind

regimul juridic al declarării averii și intereselor personale, al conflictelor de interese, incompatibilități, restricții și limitări.

Ținând cont de obiectul controlului inițiat, inspectorul de integritate urmărește identificarea faptului dacă au fost sau nu admise încălcări de către subiectul supus controlului în ceea ce ține de nedeclararea și/sau nesoluționarea conflictului de interese real, precum și admiterea conflictului de interese consumat.

În acest sens, de reținut noțiunea legală a conflictului de interese real, prevăzută la art. 12, alin. (3) din Legea 133/2016: "**conflictul de interese real apare în cazul în care subiectul declarării este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sînt apropiate, persoanele fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică**".

Obligația legală a consilierilor locali de a declara conflictul de interese real se regăsește în art. 12, alin. (7) din Legea 133/2016, potrivit căruia "**Președintele Republicii Moldova, Președintele și deputații Parlamentului, Prim-ministrul, membrii Guvernului, Procurorul General, președintele Consiliului Superior al Magistraturii, președintele Consiliului Superior al Procurorilor, deputații Adunării Populare a unității teritoriale autonome Găgăuzia, președinții de raioane, consilierii locali, primarii și alți conducători ai organizațiilor publice sînt obligați să informeze Autoritatea Națională de Integritate imediat, dar nu mai tîrziu de 3 zile de la data constatării, despre orice situație de conflict de interese real în care se află, în modul stabilit la alin. (5)**". Alineatul 5 al aceluiași articol prevede: "**Informarea despre apariția unui conflict de interese real se va face pînă la soluționarea cererii/demersului, emiterea actului administrativ, încheierea, directă sau prin intermediul unei persoane terțe, a actului juridic, participarea la luarea deciziei sau luarea deciziei și va lua forma unei declarații scrise ce trebuie să conțină date despre natura conflictului de interese și despre modul în care acesta influențează sau poate influența îndeplinirea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică**". La fel, potrivit alineatului 4, lit. b) al normei menționate, "**subiectul declarării este obligat să nu rezolve cererea/demersul, să nu emită actul administrativ, să nu încheie, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, actul juridic, să nu ia sau să nu participe la luarea deciziei în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică pînă la soluționarea conflictului de interese**".

Potrivit art. 12, alin. (10) din Legea 133/2016, "**conflictul de interese consumat reprezintă fapta subiectului declarării de rezolvare a unei cereri/unui demers, de emitere a unui act administrativ, de încheiere directă sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, de luare sau de participare la luarea unei decizii în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică cu încălcarea prevederilor alin. (4) și (7)**".

Modul legal de soluționare a conflictului de interese este prevăzut la art. 14 din Legea 133/2016, potrivit căruia: "(2) **Conflictul de interese real se soluționează de către subiectul declarării, conducătorul organizației publice, Autoritatea Națională de Integritate sau Consiliul de Integritate, după caz.** (3) **Pînă la soluționarea conflictului de interese real, subiectului declarării îi este interzisă întreprinderea oricărei acțiuni pe cauza dată, cu excepția abținerii.** (4) **Subiectul declarării poate soluționa conflictul de interese real în care se află prin abținerea de la rezolvarea cererii/demersului, de la emiterea/adoptarea actului administrativ, de la încheierea actului juridic, de la participarea la luarea unei decizii sau luarea deciziei/votare, informînd toate părțile vizate de decizia respectivă în privința măsurilor luate pentru a proteja corectitudinea procesului de luare a deciziilor. În cazul soluționării conflictului de interese real prin abținere, prevederile art. 12 alin. (4)–(9) nu se aplică, subiectul declarării fiind obligat să informeze cu privire la soluționarea prin abținere șeful ierarhic, organul ierarhic superior, Autoritatea Națională de Integritate sau Consiliul de Integritate, după caz.**"

În exercitarea mandatului de consilier local s. Pleșeni, r-nul Cantemir, potrivit procesului-verbal al ședinței ordinare a consiliului comunal Pleșeni, r-nul Cantemir nr. 09/XXVII din 10.12.2021, la examinarea subiectului cu privire la aprobarea taxelor pentru folosirea terenurilor

aferele unor obiective privatizate sau întreprinderilor și obiectelor private pe anul 2022, subiectul supus controlului a pledat pentru stabilirea unui quantum mai mic al taxei respective, fapt pentru care a și votat. În consecință, quantumul taxei respective (5%) a fost aprobat prin Decizia Consiliului comunal Pleșeni, r-nul Cantemir nr. 09/04/XXVII din 10.12.2021 în rezultatul a 7 (șapte) voturi "Pro" (inclusiv a votat "Pro" dl. Putregai Constantin), 0 (zero) voturi "contra" și 6 (șase) abțineri.

Potrivit informațiilor prezentate de Agenția Servicii Publice, subiectul supus controlului – dl. Putregai Constantin – pe perioada anului 2021 deținea calitatea de administrator al Cooperativei agricole de producție "Glia".

Potrivit informației solicitate de la Primăria Pleșeni prin demersul nr. 04-03/1423 din 15.03.2022, în perioada 2016-2022 unicul plătitor de taxe pentru folosirea terenurilor aferente unor obiective privatizate sau întreprinderilor și obiectelor private în comuna Pleșeni, r-nul Cantemir este C.A.P. "GLIA", președinte al căreia figurează dl. Putregai Constantin.

Din perspectiva dată, inspectorul de integritate reține prevederile art.11, alin. (1) al Legii 768/2000, potrivit căruia "*participarea consilierului la ședința consiliului și/sau comisiei din care face parte este obligatorie*". Art. 12, alin. (1) al aceleiași legi prevede: "*Consilierul dispune de dreptul de vot deliberativ asupra tuturor chestiunilor examinate la ședința consiliului*". În conformitate cu alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol, *consilierul are dreptul la un singur vot care se aplică fie pronunțându-se "pentru" sau "contra" ori abținându-se de la luarea unei decizii*. La fel, potrivit art. 19, alin. (1) Legea 436/2006 "*prezența consilierilor la ședința consiliului local este obligatorie*".

Rezumând normele legale citate supra, inspectorul de integritate conchide că, subiectul supus controlului era obligat de a participa la ședința Consiliului Pleșeni, dispunând de dreptul de vot deliberativ exprimat fie prin pronunțarea "pro" sau "contra", fie prin abținere. Totodată, art. 21, alin. (1), lit. b) din Legea 436/2006 prevede expres: "*Consilierul poate fi prezent la ședința consiliului, însă nu participă la adoptarea deciziilor în condițiile existenței unui conflict de interese, atunci când este conducător sau membru al organelor de conducere ale întreprinderii, instituției, organizației sau ale filialelor și reprezentanțelor acestora, în a căror privință se adoptă decizia*". Prin urmare, subiectul supus controlului la ședința ordinară a Consiliului Pleșeni din 10.12.2021 era obligat să își exprime dreptul de vot exclusiv prin abținere, iar situația în care a fost chemat să participe la luarea unei decizii care vizează inclusiv C.A.P. "Glia" – persoană juridică al cărei președinte, în momentul chemării, era subiectul supus controlului, denotă prezența unui conflict de interese real din următoarele considerente:

1. subiectul supus controlului, în calitatea sa de președinte al CAP "Glia" era interesat în micșorarea quantumului taxei locale în cauză, deoarece CAP "Glia" este plătitoare de taxe locale în cauză;

2. CAP "Glia" pe parcursul anilor 2016 – 2022 este unicul plătitor de taxe locale, quantumul cărora a fost stabilit prin decizia la care a participat subiectul supus controlului;

3. Argumentele notate supra denotă prezența interesului personal, precum și prezența unei situații care poate influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului subiectului declarării supus controlului, elemente indispensabile conceptului de conflict de interese real.

În scopul verificării respectării de către subiectul supus controlului a *obligației de declarare a conflictului de interese*, inspectorul de integritate a solicitat extrasul din Registrul declarațiilor privind conflictele de interese ținut de Autoritatea Națională de Integritate privind declararea conflictului de interese de către dl. Putregai Constantin în perioada 2021. Potrivit informației parvenite în acest sens, subiectul supus controlului nu a declarat în perioada solicitată careva situații de conflict de interese. Respectiv, se denotă încălcarea obligației de declarare a conflictului de interese real.

Potrivit prevederilor art. 14, alin. (2) din Legea 133/2016, Conflictul de interese real se soluționează de către subiectul declarării, conducătorul organizației publice, Autoritatea Națională de Integritate sau Consiliul de Integritate, după caz.

În sensul art. 12, alin. (10) din Legea 133/2016, participarea la luarea unei decizii în exercitarea mandatului cu încălcarea normelor legale privind declararea conflictului de interese

real și soluționarea acestuia (deși subiectul supus controlului a avut opțiunea legală de a-și manifesta votul prin abținere, dar nu a utilizat această opțiune) constituie conflict de interese consumat.

Prin scrisoarea nr. 04-03/1506 din 18.03.2022, în vederea respectării dreptului la apărare a persoanei supuse controlului, inspectorul de integritate a solicitat expunerea în scris al punctului de vedere al dlui Putregai Constantin.

La data de 01.04.2022 la adresa electronică a inspectorului de integritate a parvenit scrisoarea semnată electronic cu semnătură electronică avansată calificată de către dl. Putregai Constantin, potrivit căreia: ”[...] prin decizia consiliului comunal Pleșeni nr. 09/XXVII din 10.12.2021 s-a aprobat pentru anul 2022, taxe pentru folosirea terenurilor aferente unor obiective privatizate sau întreprinderilor și obiectivelor private în mărime de 5% din prețul normativ al pământului, calculat pentru destinația respectivă, pînă la încheierea contractului de vânzare-cumpărare sau arendă.

Decizia în cauză este un act normativ general, imparțial, aprobat în limitele competențelor stabilite de lege și vizează toți subiecții din comuna Pleșeni, nicidecum nu este un act individual pentru CAP GLIA.

Decizia a fost aprobată în favoarea unui coeficient mai mare decât cel mediu, în timp ce, pentru comparație aduc dovada că în localitățile vecine, consiliile locale au stabilit coeficientul de 4%. Prin urmare decizia luată nu a prejudiciat interesele statului ori societății în ansamblu. [...]”.

În anexă subiectul supus controlului a atașat copiile scanate a deciziilor consiliului sătesc Porumbești, r-nul Cantemir și consiliului comunei Tigheci, r-nul Leova, potrivit cărora s-a stabilit **taxa anuală pentru arenda** terenurilor agricole proprietate publică în mărime de 4% din prețul normativ a terenului.

Cu referire la afirmațiile expuse în punctul de vedere, inspectorul de integritate reține următoarele:

- potrivit art. 10¹, alin. (1) din *Legea privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului* nr. 1308 din 25.07.1997, ”În cazul în care proprietarii bunurilor privatizate sau ai întreprinderilor și bunurilor private nu au cumpărat sau nu au arendat terenuri aferente bunurilor și, întreprinderilor menționate, de la aceștia, în modul și termenele fixate în conformitate cu legislația, se va încasa **anual plata pentru folosirea terenului**, stabilită în mod unilateral de consiliile locale, nu mai mică decât plata anuală de arendă, calculată conform art.10 alin. (11), și nu mai mare de 10% din prețul normativ al pământului, calculat pentru destinația respectivă. Plata specificată va fi încasată, în termenele fixate de consiliile locale pentru terenurile proprietate publică a unității administrativ-teritoriale sau de Agenția Proprietății Publice pentru terenurile proprietate publică a statului, pentru perioada cuprinsă între data adoptării de către consiliul local/Agenția Proprietății Publice a deciziei corespunzătoare și cea a încheierii contractului de vânzare-cumpărare sau de arendă.”;

- invocarea faptului că decizia privind aprobarea cuantumului taxei pentru folosirea terenurilor aferente unor obiective privatizate sau întreprinderilor și obiectivelor private a fost aprobată pînă la încheierea contractului de vânzare-cumpărare sau arendă nu are relevanță cauzei, or potrivit normei legale sus-menționate, taxa locală în cauză se stabilește pentru situațiile în care proprietarii bunurilor privatizate sau ai întreprinderilor și bunurilor private nu au cumpărat sau nu au arendat terenuri aferente bunurilor și întreprinderilor menționate, iar plata taxei respective va fi încasată pentru perioada cuprinsă între data adoptării de către consiliul local a deciziei corespunzătoare și cea a încheierii contractului de vânzare-cumpărare sau de arendă;

- invocarea faptului că decizia în cauză este una generală și imparțială, întrucât vizează toți subiecții din comuna Pleșeni se consideră, la fel, irelevantă cauzei deoarece, potrivit informației furnizate de Primăria Pleșeni, în cadrul acesteia, în calitate de subiect al plății taxei pentru folosirea terenurilor aferente unor obiective privatizate sau întreprinderilor și obiectivelor private, este înregistrată o singură persoană juridică – C.A.P. ”GLIA” fapt ce poate fi considerat drept motiv întemeiat de a pune la dubii imparțialitatea președintelui acestui subiect – plătitor de taxe în cauză – în exercitarea dreptului său de vot în calitate de consilier local privind stabilirea cuantumului plății ce urmează să o achite;

- cu referire la dovezile anexate se reține că, acestea vizează stabilirea cuantumului **taxei de arendă a terenurilor agricole**, reglementată prin prisma Legii nr. 198 din 15.05.2003 *cu privire la arenda în agricultură* și care este distinctă de **taxa pentru folosirea terenurilor aferente unor obiective privatizate sau întreprinderilor și obiectivelor private**, reglementată prin prisma Legii nr. 1308 din 25.07.1997 *privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului*.

- invocarea faptului că *decizia luată nu a prejudiciat interesele statului ori societății în ansamblu* se ia în considerație la stabilirea răspunderii și producerea efectelor constatării încălcării regimului juridic al conflictelor de interese.

În concluzie, analizând materialul probator acumulat în cadrul procedurii de control sub toate aspectele, prin prisma cadrului legal pertinent și a convingerii proprii și libere, călăuzindu-se de principiile legalității, eficienței, proporționalității și celerității inspectorul de integritate constată încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese de către subiectul supus controlului – dl. Putregai Constantin, consilier în cadrul consiliului comunal Pleșeni, raionul Cantemir prin:

1) Nedeclararea conflictului de interese real în modul stabilit prin art. 12, alin. (7) Legea 133/2016 în situația în care, dl. Putregai Constantin, în calitate de consilier local în exercitarea mandatului său, avînd un interes material în raport cu persoana juridică pe care o administrează, a fost chemat să participe la luarea unei decizii care ar influența executarea imparțială și obiectivă a mandatului, nu a informat despre această situație Autoritatea Națională de Integritate în termenul și modul stabilit;

2) Nesoluționarea conflictului de interese real în modul prevăzut de art. 14, alin. (1) – (4) din Legea 133/2016 și art. 21, alin. (1), lit. b) din Legea 436/2006 în situația în care, dl. Putregai Constantin, în calitate de consilier local în exercitarea mandatului său, la data de 10.12.2021 a participat la ședința ordinară a Consiliului Pleșeni prin votarea deciziei în care avea un interes personal raportat la persoana juridică pe care o administrează, deși era obligat să se abțină de la vot;

3) Admiterea conflictului de interese consumat în sensul art. 12, alin. (10) din Legea 133/2016, în situația în care dl. Putregai Constantin, în calitate de consilier local în exercitarea mandatului său a participat prin votare la luarea deciziei care vizează inclusiv persoana juridică pe care o administrează cu încălcarea normelor legale privind declararea conflictului de interese real și soluționarea acestuia, în rezultat fiind adoptată Decizia consiliului comunal Pleșeni nr. 09/04/XXVII din 10.12.2021 prin care se aprobă pentru anul 2022 taxa pentru folosirea terenurilor aferente unor obiective privatizate sau întreprinderilor și obiectelor private în mărime de 5% din prețul normativ al pământului.

Potrivit art. 23, alin. (4) din Legea 133/2016 *"Fapta subiectului declarării în privința căruia s-a constatat că acesta a soluționat o cerere/un demers, a emis sau a adoptat un act administrativ, a încheiat, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, un act juridic, a luat o decizie sau a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese constituie temei pentru tragere la răspundere contravențională, penală și/sau, după caz, pentru revocarea, destituirea sau încetarea mandatului, a raporturilor de muncă ori de serviciu ale subiectului în cauză"*.

În aceeași ordine de idei, potrivit art. 38, alin. (1), lit. a) din Legea 132/2016, *în urma controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, inspectorul de integritate emite un act de constatare în cazul în care stabilește că persoana supusă controlului nu a declarat și nu a soluționat conflictul de interese sau a emis/adoptat un act administrativ, sau a încheiat direct ori prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, sau a luat personal o decizie ori a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese.*

Totodată, potrivit art. 39 din Legea 132/2016: *"(1) În cazul în care se constată nedeclararea sau nesoluționarea unui conflict de interese ori încălcarea regimului juridic al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, inspectorul de integritate:*

a) încheie un proces-verbal cu privire la contravenție și aplică sancțiunea contravențională. Termenul de prescripție a răspunderii contravenționale nu se aplică;

b) după caz, emite un act de constatare în care solicită încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale subiectului declarării și aplică pentru acesta interdicția de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică.

(2) Inspectorul de integritate decide dacă dispune măsurile menționate la alin. (1) lit. b) în funcție de gradul de vinovăție al subiectului declarării, de natura abaterii, de numărul și durata abaterilor, de comiterea unor abateri similare anterior, de prejudiciul adus interesului public și de funcția publică deținută". La acest aspect, ținând cont de faptul că în privința dlui Putregai Constantin nu a fost inițiat anterior controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese în special, iar decizia la care a participat nu ține în exclusivitate de competența sa (or, alături de subiectul supus controlului au votat "pro" încă alți șase (6) consilieri) și în viitor, ar putea viza și alte persoane juridice decât cooperativa a cărei președinte este subiectul controlului, inspectorul de integritate denotă lipsa existenței unui prejudiciu adus interesului public și, prin urmare, lipsa necesității de a solicita declararea nulității Deciziei consiliului comunal Pleșeni nr. 09/04/XXVII din 10.12.2021, precum și lipsa necesității de a solicita încetarea mandatului și aplicarea interdicției de a ocupa o funcție de demnitate publică.

Reieșind din cele expuse, în temeiul art. 7, alin. (2), lit. a), art. 19, lit. g), art. 35, alin. (2), art. 38, alin. (1), lit. a), art. 39, alin. (1), lit. a), 36, alin. (1), art. 39, alin. (7) din Legea 132/2016, art. 23, alin. (4) din Legea 133/2016, inspectorul de integritate

DISPUNE:

1. A constata încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese de către dl. Putregai Constantin, consilier în Consiliul comunal Pleșeni, raionul Cantemir, exprimată prin nedeclararea și nesoluționarea în mod corespunzător a conflictului de interese real, precum și admiterea conflictului de interese consumat în cazul participării prin votarea la luarea deciziei privin stabilirea mărimii taxei locale pentru folosirea terenurilor aferente unor obiective privatizate sau întreprinderilor și obiectivelor private, plătitorul căreia este persoana juridică cu care are relații cu caracter patrimonial.

2. A iniția în privința dlui Putregai Constantin proces contravențional privind săvârșirea de către acesta a contravenției prevăzute la art. 313² Cod Contravențional în conformitate cu prevederile acestuia.

3. A aduce la cunoștință în formă scrisă dlui Putregai Constantin prezentul act de constatare în termen de 5 (cinci) zile de la emiterea acestuia.

4. Prezentul Act poate fi contestat în termen de 30 zile de la emitere la Curtea de Apel Chișinău, MD-2043, mun. Chișinău, str. Teilor, 4.

Inspector de integritate

Arina ȚÎGANAȘ